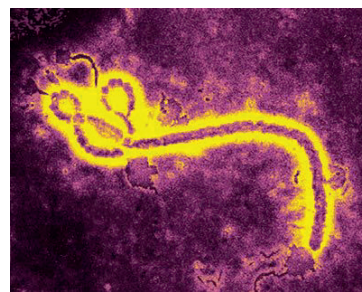

Vendre fum

J. M. Mulet

Institut de Biologia Molecular i Cel·lular de Plantes
Universitat Politècnica de València

A totes les
catàstrofes
humanitàries
sorgeix gent
amb remeis
màgics.

La recent crisi de l'Èbola ha servit per veure el pitjor i el millor. El pitjor va ser la nefasta gestió política, que contra el criteri de la majoria dels experts varen portar a dues persones infectades en una etapa de la malaltia en la que poc es podia fer per ells. Hem vist, també, com una treballadora s'infectava i com un altre irresponsable polític pretenia culpabilitzar-la, sent així que l'errada ha estat portar a gent infectada. Per altre costat, hem pogut veure les nombroses mostres de solidaritat.

Un aspecte al que no hem donat la importància que cal és que en una crisi com aquesta en què es genera un pànic generalitzat, sempre hi ha qui tracta de trobar profit. A totes les epidèmies o catàstrofes humanitàries sorgeixen, com a bolets, gent que del no res inventen un remei màgic que el solen vendre a preu d'or. L'Èbola no ha estat una excepció. Quan més por tenia la gent (injustificadament, donat que la taxa de contagi i capacitat de propagació es molt baixa) van sortir individus que argumentaven que tenien la cura contra l'Èbola. En els Estats Units la situació es va tancar aviat, amb un comunicat oficial anunciant dures sancions per tot aquell que anunciara tractaments que no hagueren demostrat la seva eficàcia. Ací, com sempre, no va passar res, i a molts mitjans de comunicació vàrem poder veure a gent com Josep Pamies dient que ell tenia un remei contra l'Èbola basat en les seves plantes i que la OMS no li feia cas, per suposat sense mencionar cap estudi. Si investiguem un poc veurem que el personatge ha passat de sindicalista agrari a ecologista radical, acabant finalment en el rendible negoci de les plantes medicinals. Des de la seva organització anomenada La dolça revolució promou tota mena de tractaments per a tota mena de malalties amb sols un nexa d'unió. En cap cas s'ha demostrat que funcione. El problema és quan la gent li fa cas a individus com aquest i arriba a deixar tractaments efectius, jugant-se la salut i la cartera.

Que una persona com aquesta aprofite una crisi humanitària per fer propaganda gratuïta del seu negoci és en alguna mesura responsabilitat de tots. Per una banda, estan les autoritats sanitàries i els col·legis mèdics que no denuncien el que és un evident intrusisme, i d'altra la premsa, que li fa entrevistes en qualitat de "expert" i que acaben convertint-se en publlireportatges gratuïts. Cal esmentar alguna honrosa excepció, com ara l'article de Javier Salas en *Materia-El País* titulat "La amenazas del virus: Los charlatanes del Èbola" publicat el 8/10/2014.

Ara mateix Pamies esta a punt de fer una gira de conferències promocional dels seus remeis miraculosos per tota Espanya i un fet crida l'atenció. A quin auditori es donaran aquestes xarrades? Doncs principalment a Universitats i algun institut de secundària. Casualitat? Millor disponibilitat? Ni molt menys. Donant-les en centres d'ensenyament o d'investigació Pamies aconsegueix una pàtina de respectabilitat, sembla que siga quelcom oficial quan únicament han llogat un espai. Per sort hi ha qui denuncia. Així, la xerrada que anava a donar-se a la Universitat de Salamanca s'ha hagut de canviar de lloc. Llàstima que encara hi haja una programada al institut Lluís Vives de València. Quan es requereixen a les institucions s'excusen dient que ells no tenen res a veure, que sols cedeixen l'espai. Tinc curiositat per saber si també llogarien l'espai per a un miting de un grup de extrema dreta.

Fa poc em vaig veure involucrat en una situació pareguda. M'havien convidat a presentar *Comer sin miedo* a un ajuntament de la comarca, invitació que vaig acceptar gustós. No obstant això, quan m'arribà la programació vaig veure que formava part d'una sèrie de conferències en què abundava gent que defensava aquest tipus de teràpia, fins i tot les més extremes (les que curen el càncer). Crec que és responsabilitat de tots denunciar a aquest tipus de gent. Vaig declinar l'assistència i vaig dir que si volien podia presentar el llibre, però fora d'eixa programació. No vull tindre res a veure amb personatges que estan venent fum i esperança (molt cara) a gent malalta. Ja sé que es més un gest simbòlic que efectiu, l'ideal seria que un ajuntament no donés pàbul a aquestes enganyifes, però que hi voleu, per algun lloc hem de començar.

